

NĚKTERÉ VÝSLEDKY ČINNOSTI ÚSTAVU ZA 10 LET

STÁLÉ ČINNOSTI

Ústav každoročně zpracovává desítky úkolů, jejichž přehled je uveden ve výročních zprávách. Následující text doplňuje a rozšiřuje informace o některých z nich.

Odborná knihovna a dokumentační činnost

Založení odborné knihovny souvisí se založením Ústavu pro urbanismus a územní plánování (v 50. letech minulého století), který byl předchůdcem brněnského pracoviště VÚVA. V žádné případě nešlo o marxistickou knihovnu ani o teoretickou základnu socialistického realismu. Knihovna byla založena na předválečném knihovním fondu a byla rozšiřována o tehdy dostupné zahraniční zdroje. Je nutno zmínit zejména v té době moderní teorie nových anglických a skotských měst a sociálně zaměřenou bytovou výstavbu v Evropě. Není možno opomenout i práce meziválečných architektů a publikace tehdejších zaměstnanců Výzkumného ústavu výstavby a architektury. V té době měla knihovna gesce zejména za architekturu a urbanismus. Po vzniku ÚÚR předalo tehdejší Ministerstvo hospodářství novému ústavu knihovní fondy s tím, že budou „očištěny“ od balastu a nově uspořádány. V ÚÚR se změnil nejen systém uložení knih a časopisů, ale také systém vyhledávání. Informační gesce byla rozšířena o obory regionální politika, bydlení a cestovní ruch. Poněkud poklesl nákup z oblasti architektury a dějin umění a naopak se rozšířil nákup knih a časopisů z oblasti práva, ekonomie, politiky, geografie, sociologie, ekologie, výpočetní techniky a informatiky. Odráží to nejen širší zaměření ústavu, ale i změnu pohledu na urbanismus a územní plánování, regionální politiku a bydlení, chápané v mnohem širších souvislostech.

V současnosti má knihovna téměř 15 000 knihovních jednotek a odebírá 46 českých a 27 zahraničních odborných časopisů. Fondy od roku 1992 jsou vedeny v elektronické databázi. V dokumentografické databázi jsou zvlášť sledovány časopisecké články, knihy a odborné zprávy. Jednou měsíčně jsou vydávány novinky přírůstků, které obsahují anotace knih, odborných zpráv a vybraných časopiseckých příspěvků. Výtah novinek je zveřejňován v příloze časopisu *Urbanismus a územní rozvoj*.

Bibliografická databáze obsahuje katalog rešerší a katalog periodik. Pomocná databáze obsahuje odborný heslář, zeměpisný heslář, zkratky periodik a tematické skupiny podle nichž jsou knihy, články a odborné zprávy tříděny.

Vyhledávací systém je zveřejněn na internetových stránkách ústavu, takže každý návštěvník si může podle popsaného systému vyhledat potřebnou publikaci či časopisecký článek.

Je nutno přiznat, že s rozmachem internetu poněkud poklesly požadavky na tištěné rešerše i na prezenční a absenční výpůjčky. Stále je však dost těch, kteří dají přednost studiu tištěných materiálů, milují ticho studovny a listování v nových knihách a časopisech. Patří mezi ně zejména odborníci z praxe, studenti a peda-

gogové vysokých škol, pracovníci veřejné správy i pracovníci výzkumné sféry.

Časopis *Urbanismus a územní rozvoj*

Časopis U&ÚR vychází 6× ročně, v letošním roce již jako sedmý ročník. Má tři hlavní rubriky. Oficiální rubrika poskytuje zásadní informace Ministerstva pro místní rozvoj. Dalšími rubrikami, jejichž názvy vypovídají s dostatek o jejich náplni, jsou *Názory a diskuse* a *Aktuality a informace*. Řadu let byla pravidelnou přílohou časopisu rubrika *Urbanistická výročí*, později změněna na *Kalendárium*, kterou zpracovával Jiří Hruža. Časopis doplňují tři samostatné přílohy a to *Stavební správní praxe*, *Pořizovatelská praxe* a *Výběr z databáze knihovny ÚÚR*. Snažíme se, aby byl náš časopis zajímavý a poskytl čtenářům co nejvíce informací.

Periodicky aktualizované příručky

Další stálou činností ústavu je zpracování periodicky aktualizovaných příruček, sloužících urbanistické praxi. Tyto příručky poskytují aktuální informace, vyplývající z celostátně platných předpisů.

Limity využití území

Příručka „Limity využití území – celostátně platné limity“ je zpracovávána od roku 1994. V roce 1995 byl vydán první svazek „Limitů“, který je od té doby průběžně doplňován dodatky, reagujícími na nové celostátně platné předpisy. Celostátně platné limity jsou odvozeny z obecně platných předpisů – zákonů, vyhlášek, ČSN a jiných norem. Limity jsou přehledně uspořádány do sedmi problémových okruhů a obsahují přes 300 položek. Limity jsou zveřejněny na internetových stránkách ústavu a také formou publikace. Publikace formátu A5 je řešena jako pořadač s vkládanými stránkami. Od prvního vydání bylo vydáno již devět dodatků. Na internetových stránkách je příručka aktualizována průběžně.

Dotčené orgány státní správy (DOSS)

Příručka *Dotčené orgány státní správy* se začala zpracovávat v roce 1995. Jejím účelem bylo zpracovat přehled všech orgánů státní správy, které hájí svěřené zájmy a uplatňují stanovisko, případně souhlas v procesu pořizování územně plánovací dokumentace a při územním řízení. Orgány a organizace, představující DOSS byly uspořádány do přehledných tabulek, kde byl vyznačen obor působnosti, specifikace území, název DOSS, právní předpis, ze kterého vychází a typ správního úkonu, který uplatňuje. Byly zpracovány tabulky pro jednotlivé typy územně plánovací dokumentace a pro jednotlivé typy územního rozhodnutí. V roce 1996 vyšla základní publi-

kace, která byla každoročně aktualizována formou dodatků. V roce 1999 vyšlo nové vydání s novým grafickým řešením do formátu A4. V roce 2003 vyšlo v souvislosti s reformou veřejné správy poslední, třetí vydání. Příručka DOSS je také zve-

řejněna a průběžně aktualizována na internetových stránkách ústavu.

Ing. arch. Josef Markvart, CSc.